

L. Mari Adlin

T.A.J.N.A.

Preveo Vladan Stojanović

Izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2013.

Za Nitu

Bez predrasuda. Bez ograničenja. Bez stida.

Prvo poglavlje

Kelnerice su stručnjaci za čitanje govora tela, baš kao i supruge koje žive pod istim krovom s gnevnim pijandurama. Bila sam i jedno i drugo, supruga s četrnaestogodišnjim i kelnerica s četvorogodišnjim stažom. Moj posao je zahtevao da često i pre mušterije znam šta hoće. Ista moć mi je omogućavala da predvidim prohteve svog supruga. Znala bih šta hoće čim bi prešao preko praga. Ali, avaj, kad god bih pokušala da tu hvale vrednu veštinu primenim na sebi, da predvidim vlastite potrebe, omanula bih.

Nisam planirala da postanem kelnerica. Da li je to ičija životna ambicija? Zaposlila sam se u kafeu *Roz* kad je moj bivši ispustio dušu. Kelnerisala sam četiri godine, a moj bol se preobražavao u bes i konačno prešao u emocionalnu tupost. Posluživala sam goste dok su vreme i život lagano prolazili mimo mene. To mi nije smetalo da na izvestan način zavolim svoj posao. Imala sam stalne i omiljene mušterije, kao i one koje bih najradije prepustila koleginicama. Del je izbegavala da posluži lokalne čudake, zato što su ostavljali skromne napojnice. Ja sam volela da slušam zanimljive priče. Menjale smo se. Prihvatila sam čudake i muzičare, a prepuštala sam joj studente i one s bebicama i kolicima.

Parovi su mi bili najdraže mušterije. Imala sam i jedan najmiljeniji. Leptirići bi mi se razleteli po stomaku kad god bi se pojavili. Žena je bila u kasnim tridesetim, zanosna kao što Francuskinje znaju biti. Imala je blistavu kožu, kratku kosu i neporecivu, odnegovanu ženstvenost. Uvek je bila u pratnji muškarca iskrenog lica, smeđe, kratko podšišane kose, visokog, vitkog i malo mlađeg od nje. Nisu nosili burme pa nisam znala u kakvoj su vezi, ali bili su veoma prisni. Imala sam utisak da su upravo vodili ljubav, ili da će uleteti u krevet nakon što nešto prezalogaje.

Kad god bi seli, zaigrali bi istu igru, u kojoj bi on položio laktove na sto i ispružio ruke ka njoj, a ona bi, posle kraćeg oklevanja, sela preko puta njega, takođe spustila laktove na sto i pružila ruke ka njemu. Delilo bi ih dva-tri centimetra, kao da ih neka nežna sila sprečava da se dodirnu. Delovala bi kratko, tek jednu-dve sekunde, a onda bi im se ruke srele. Celivao bi osetljive vrhove njenih prstiju. Ljubio bi ih sleva nadesno, jedan po jedan. Ona bi se osmehnula. Ubrzo bi raspleli ruke i dohvatili jelovnike. Posmatrala sam ih, bolje reći pokušavala sam da ih posmatram a da me ne primete. Uvek bi u meni pokrenuli snažnu, toplu žudnju. Osećala sam isto što i ona, kao da njen partner miluje moje šake, podlaktice, zglobove.

U mom životu nije bilo tako snažnih osećanja. Nisam poznavala nežnost niti pohotu. Moj bivši, Skot, znao je da bude nežan i velikodušan kad je bio trezan. Taj deo njega u potpunosti je iščezao pri kraju naše veze, kad ga je piće sasvim uzelo pod svoje. Plakala sam kad je umro, i zbog tuge za njim i zbog bola koji mi je naneo. Tugovala sam, ali mi nije nedostajao, ni najmanje. Ipak, nešto se u meni sparušilo i umrlo. Pet godina nisam vodila ljubav. Pet godina! Samonametnuti celibat često sam zamišljala kao mršavo staro pseto koje se vuče za mnom. Kad bih isprobavala odeću, Pet Godina bi ležao na podu kabine za presvlačenje. Dahtao bi, gledajući me

sjajnim, krupnim očima, kao da se podsmeva mojim napornim da izgledam lepše u novoj haljini. Sklupčao bi se ispod stola na svakom beznadežnom sastanku.

Nijedan od tih sastanaka nije iznedrio iole sadržajnu vezu. U trideset petoj počela sam da verujem da se *ono* više nikad neće dogoditi. Pomisao da će i za mnom neko žudeti kao ovaj muškarac za ovom ženom činila mi se dalekom i neostvarljivom, kao scena iz stranog filma, na nerazumljivom jeziku, s nečitljivim titlovima.

„Treći sastanak“, promrmljao je šef. Iznenadio me je. Stajala sam pored Vila, iza šanka s pecivom. Glancao je čaše izvađene iz aparata za čišćenje suđa. Primetio je da znatiželjno posmatram par. Ja sam, kao i uvek, primetila njegove ruke. Na sebi je imao kariranu košulju, rukava zavrnutih do laktova. Pogled mi se zaustavio na njegovim mišićavim podlakticama, obraslim mekim dlačicama pobelem na suncu. Ponekad bih zadrhtala zbog njegove privlačnosti, iako smo bili prijatelji. Ponašao se kao neko ko nije svestan utiska koji ostavlja na suprotni pol, što ga je činilo još privlačnijim.

„Ili će pre biti da je peti? Da li sve žene toliko čekaju pre no što uskoče u krevet s muškarcem s kojim izlaze?“

„Otkud ja znam“

Prevrnuo je tamnoplavim očima. Smetale su mu moje žalopojke zbog neizlaženja.

„Ovo dvoje su ovakvi od prvog dana“, rekla sam, pogleda uprtog u najomiljeniji par. „Uživaju u zajedničkim trenucima.“

„Dajem im šest meseci“, rekao je Vil.

„Ciničan si“, odvrtila sam vrteći glavom.

Često smo glasno maštali o odnosima mušterija. Radno vreme je brže prolazilo uz takve igre.

„Dobro, pogledaj na onu stranu. Vidiš li onog starijeg muškarca koji deli porciju dagnji s mlađom ženom?“ Diskretno je pokazao bradom na drugi par. Izvila sam vrat ka starijem

čoveku u društvu mnogo mlađe žene. Nastojala sam da budem diskretna.

„Kladim se da je ona kći njegovog najboljeg prijatelja“, tiho će Vil. „Konačno je diplomirala i želi da stažira u njegovoj advokatskoj kancelariji. Spreman je da okuša sreću s njom nakon što navrší dvadeset jednu godinu i postala punoletna.“

„Baš si dao prljavoj mašti na volju. A šta ako je baš njegova kći?“

Slegnuo je ramenima.

Pogledom sam premeravala salu. Bilo je baš mnogo sveta za utorak po podne. Pokazala sam par u uglu, koji je upravo završavao obrok. „Vidiš li ono dvoje?“

„Vidim ih.“

„Mislim da su pred raskidom.“ Vil me je pogledao, kao da želi da mi kaže da previše fantaziram. „Do tog zaključka došla sam zato što se ne gledaju u oči i zato što je samo on poručio desert. Donela sam dve kašičice, ali on joj nije ponudio ni zalogaj. To nije dobar znak.“

„Sklona si da svuda vidiš kobne predznake. Hoćeš da kažeš da je muškarac obavezan da deli desert?“; namignuo mi je. Morala sam da se osmehnem. „Nego, možeš li da izglančaš preostale čaše? Moram da kupim Tračinu. Auto joj se ponovo pokvario.“

Tračina je bila kelnerica iz noćne smene, s kojom se Vil bavljao više od godinu dana. Započeli su romansu kad je shvatio da sa mnom ništa neće postići. Isprva mi je njegovo zanimanje godilo, ali nisam bila u situaciji da prihvatim udvaranje. Bio mi je daleko potrebniji kao prijatelj nego kao dečko. Privlačio me je, ali smo preduboko zašli u zonu prijateljstva da bih popustila tom osećanju... Ponekad bi se vratilo, najčešće kad bih ga na kraju smene zatekla u zadnjim prostorijama, s otkopčanim gornjim dugmetom košulje, zavrnutih rukava, kako prolazi prstima kroz gustu, prosedu kosu. Svaki put bih delotvorno suzbila želju.

I tako je počeo da se zabavlja s Tračinom. Jednom prilikom sam ga optužila da ju je zaposlio samo da bi izlazio s njom.

„Pa šta i da jesam? To je jedna od malobrojnih prednosti šefovskog položaja“, odvratio je.

Izglancala sam čaše i odštamovala račun za moj najdraži par. Polako sam krenula ka njihovom stolu. Tada sam po prvi put primetila njenu narukvicu, debeli zlatni lanac okićen okruglim, zlatnim privescima.

Bledožuta i matirana narukvica bila je veoma neobična. Privesci su imali rimske cifre s jedne i slova, koja nisam mogla da pročitam, s druge strane. Bilo ih je desetak. Veoma se sviđala i muškarcu za stolom. Prelazio je prstima preko privezaka dok ju je milovao po ruci i podlaktici. Dah mi je zastajao u grlu zbog njegovog čvrstog, posesivnog dodira. Toplina mi se širila iza pupka. *Pet Godina!*

„Izvolite“, rekla sam glasom za oktavu višim od normalnog. Spustila sam račun na deo stola nepokriven njihovim udovima. U potpunosti sam ih iznenadila.

„Hvala!“, prozborila je žena nakon što se uspravila.

„Da li je sve bilo kako treba?“, pitala sam. Zašto sam bila tako stidljiva u njihovom prisustvu?

„Bilo je savršeno, kao i uvek“, odvratila je ona.

„Bilo je divno, hvala vam“, dodao je muškarac vadeći novčanik. „Dopusti mi da platim. Svaki put ti plaćaš.“ Nagnula se u stranu, izvukla novčanik iz tašne i pružila mi kreditnu karticu. Narukvica bi joj je zazveckala pri svakom pokretu. „Izvoli, dušice.“ Nazvala me je *dušice* iako je moja vršnjakinja? To me je pogodilo, ali nisam mogla da protivrečim tako samouverenoj osobi. Kad sam prihvatila karticu, učinilo mi se da sam videla zabrinutost na njenom licu. Da li je primetila moju zamrljanu smeđu košulju? Uvek nju nosim na poslu zato što odgovara boji hrane koju obično prospem po sebi? Najedanput sam postala svesna svog izgleda i činjenice da ne

nosim šminku. Bože, obula sam i smeđe cipele s ravnim donom. Nemam čarape, već dokolenice, verovali ili ne. Šta me je snašlo? Zašto sam se, pre vremena, preobrazila u zapuštenu sredovečnu ženturaču?

Gurajući karticu u kecelju, žurno sam se udaljila. Obrazi su mi goreli od stida. Uletela sam u toalet da bih se osvežila. Zategla sam kecelju pre no što sam se pogledala u ogledalu. Nosila sam smeđu odeću zato što je bila praktična. Kao kelnerica nisam mogla da nosim haljine. Što se neurednog konjskog repa tiče, propisi su me obavezivali da kosu prebacim pozadi. Istina, mogla bih pažljivije da je začesljam umesto što je samo skupim i stegnem gumicom, kao vezu mladog luka. Cipele su odgovarale ženi koja ne polaže mnogo na svoja stopala, iako su mi svi govorili da su divna. Nisam koristila usluge profesionalnog manikira još od noći uoči venčanja. Takvu praksu sam poistovećivala s rasipništvom. Kako sam dopustila da padnem na ovako niske grane? Nema zбора, zbilja sam se zapustila. Pet Godina je mučno dahtao, naslonjen na vrata toaleta. Vratila sam se njihovom stolu, sa odštampanim izveštajem kreditne kartice. Izbegavala sam da ih pogledam u oči.

„Da li dugo ovde radite?“, pitao me je muškarac dok se žena potpisivala.

„Oko pet godina.“

„Dobro radite svoj posao.“

„Hvala vam.“ Obrazi su mi se opet zažarili.

„Videćemo se sledeće nedelje“, rekla je žena. „Ovo mesto mi se stvarno dopada.“

„Pamti i bolje dane.“

„Savršeno nam odgovara“, dodala je. Pružila mi je račun i namignula muškarcu. Pogledala sam njen potpis. Očekivala sam razmetljivo i nesvakidašnje ime. *Polina Dejvis* zvučalo je krajnje prozaično. Ta pomisao mi je donekle povratila samopouzdanje.

Pratila sam ih dok su prolazili između stolova na putu ka izlazu. Poljubili su se ispred lokala i rastali. Žena me je pogledala i mahнула kroz izlog. Sigurno sam jadno izgledala, onako skamenjena i zagledana u njih. Mlako sam joj otpozdravila kroz musavo staklo.

Prenula sam se iz transa zahvaljujući glasu starice sa susednog stola. „Ta gospođa je nešto ispustila“, rekla je, pokazujući na nešto ispod stola mog najomiljenijeg para.

Sagnula sam se da podignem malu beležnicu crvenkaste boje. Bila je iskrzana od upotrebe i meka na dodir, kao da je od kože. Na koricama su bili zlatni inicijali *P. D.* Isti zlatotisak krasio je i rubove stranica. Pažljivo sam je otvorila da bih pronašla Polininu adresu ili telefonski broj. Nehotice sam pročitala nekoliko redaka: *... njegove usne na meni... nikad se nisam osećala tako živom... prostrujalo je kroz mene kao... zapljusnulo me je u talasima... presamitio me je...*

Oštro sam zaklopila dnevnik.

„Možda ćete je stići ako požurite“, rekla je starica. Polako je žvakala pecivo. Primetila sam da nema prednji zub.

„Verovatno je prekasno“, rekla sam. „Pričuvaću joj beležnicu. Često svraća ovamo.“

Starija žena je slegla ramenima i zagrizla kroasan. Gurnula sam beležnicu u džep na kecelji. Drhtaj uzbuđenja prošao mi je uz kičmu. Dnevnik mi je progorevao džep sve dok Tračina nije stigla na kraju moje smene, energična, samouverena, s raskošnim loknama vezanim u moćni konjski rep. Po prvi put posle mnogo vremena, sumrak u Nju Orleansu nije mi delovao tako samotno.

Na putu kući brojala sam godine. Prošlo je šest leta otkad smo Skot i ja iz Detroita došli u Nju Orleans, da bi počeli život iz početka. Smeštaj je bio jeftin. Skot je izgubio poslednji posao

u auto-industriji, i više nije bilo izgleda da će ga opet dobiti. Mislili smo da će grad koji se oporavlja posle uragana biti dobro mesto za oporavak braka na nizbrdici.

Pronašli smo lepu plavu kućicu u Dofenovoj ulici u Marinjiju, popularnom među mladim ljudima. Imala sam sreće da se brzo zaposlim kao pomoćnica veterinara u prihvatilištu za životinje u Meteriju. Skot je u međuvremenu izgubio nekoliko poslova na bušotinama. Nije se na tome zaustavio, već je upropastio dve godine trezvenjaštva dozvolivši da se celovečernje pijančenje produži u dvonedeljnu alkoholičarsku orgiju. Znala sam da za nas više nema nade kad me je udario, drugi put za dve godine. Sigurno se s mukom uzdržavao otkad me je prvi put pijan opaučio pesnicom. Odselila sam se u garsonjeru dva bloka dalje, prvu koju sam pogledala.

Skot me je nekoliko meseci kasnije pozvao i zamolio za sastanak u kafeu *Roz*. Pristala sam da se vidimo kad mi je objasnio da želi da mi se izvini zbog nepriličnog ponašanja. Rekao mi je da je prestao da pije, ovog puta zauvek. Izvinjenja su uživo zvučala šuplje. I dalje se ponašao bezosećajno i odbrambeno. Na kraju obroka sam se pognute glave borila sa suzama, dok je on siktao poslednje neubedljivo: *Žao mi je*.

„Zaista mislim ono što govorim, iako znam da ne zvučim tako. Znaj, Kesi, da svakog dana prebacujem sebi zbog onoga što sam ti učinio. Ne znam šta da uradim da bi mi oprostila“, rekao je i izjurio iz restorana.

I šta mislite, ko je platio večeru?

Na izlasku sam opazila oglas za radno mesto kelnerice u dnevnoj smeni. Odavno sam želela da napustim posao u veterinarskoj ambulanti. Pre podne sam brinula o mačkama, a u popodnevnoj smeni vodila pse u šetnju. Posle uragana Katrina, niko nije usvajao napuštene kućne ljubimce. Zbog toga se moj posao uglavnom svodio na brijanje mršavih nogu

potpuno zdravih životinja, u sklopu priprema za eutanaziju. Mrzela sam svaki dan na tom poslu. Bilo mi je dosta gledanja tužnih, umornih očiju. Tako sam popunila prijavu za posao kelnerice.

Te noći voda je odnela put pored Parlandža. Skot je upao u reku Fols i udavio se.

Nisam bila načisto da li je poginuo u saobraćajnoj nesreći ili je izvršio samoubistvo. Osiguravajuća kompanija, na svu sreću, nije istraživala slučaj – naposletku, te noći bio je trezan. Lokalne vlasti isplatile su mi pozamašnu odštetu zbog zardalih zakivaka na slabo održavanoj zaštitnoj ogradi. Ko zna šta je Skot te večeri tamo tražio? Voleo je dramatične i srceparajuće odlaske. Uvek bi nešto izveo kako bi me opteretio grižom savesti. Nije mi bilo drago kad je poginuo, ali nisam nešto posebno ni tugovala za njim. Preplavila me je emocionalna tupost. I nisam je se oslobodila do dana današnjeg.

Vil me je pozvao dva dana nakon što sam doletela sa sahrane u En Arboru – na kojoj su me svi izbegavali zato što me je Skotova porodica krivila za njegovu smrt. Vilov glas me je isprva prenerazio; zvučao je gotovo kao Skotov, samo bez gutanja reči i slogova.

„Da li je to Kesi Robišo?“

„Da. A ko je to?“

„Ja sam Vil Fore. Vlasnik kafea Roz. Prošle nedelje ste popunili prijavu za posao. Hitno nam je potreban neko za doručak i ručak. Znam da nemate iskustva, ali prošle nedelje ostavili ste dobar utisak i...“

Dobar utisak?

„Oprostite, a kad smo se sreli?“

„Pa kad ste podneli prijavu.“

„O, izvinite, sad se sećam. Oprostite. Mogu da dođem u četvrtak.“

„To mi odgovara. Bilo bi najbolje da stignete oko pola jedanaest. Pokazaću vam šta bi trebalo da radite.“

Četrdeset osam sati kasnije stiskala sam Vilovu ruku i vrtela glavom u neverici. Te noći sam bila tako potresena da ga nisam zapamtila. Često se šali na račun prvog susreta: „Ostavio sam tako snažan prvi utisak *da me nisi ni zapamtila!* Posle svađe sa Skotom bila sam u takvom raspoloženju da ne bih zapazila ni Breda Pita da je pokušao da mi se obrati. Tokom drugog susreta Vil me je iznenadio i impresionirao skromnim držanjem i muževnom lepotom.

Nije mi obećao da ću zarađivati velike pare. Kafe je bio malo severnije od udarnih mesta za izlazak i nije radio čitavu noć. Pomenuo je nešto o proširenju na sprat, iako ostvarenje tog plana nije bilo ni na vidiku.

„Ovde uglavnom svraćaju ljudi iz kraja, kao Tim i momci iz Majklove radnje za bicikle. Posećuje nas i dosta muzičara. Ponekad ih pronalazimo usnule na pragu, posle duge noćne gaže. Neki likovi iz susedstva vole da satima sede u lokalu i svi do jednog loču kafu.“

„To lepo zvuči.“

Obuka se svela na površni obilazak lokala. Pokazao mi je kako da koristim aparat za pranje suđa i mlin za kafu. Mrndžao je nešto sebi u bradu, tako da sam ga jedva razumela. Pokazao mi je i gde drži sredstva za čišćenje.

„Grad traži da skupiš i vežeš kosu pozadi. Nisam neki zahtevni poslodavac, nemamo uniforme, ali je u vreme ručka ovde gužva pa zato budi praktična.“

„Praktičnost mi je srednje ime“, odvrtila sam.

„Planiram preuređenje lokala“, rekao je kad je opazio da gledam okrnjene keramičke pločice na podu i rasklimani ventilator na tavanici. Restoran je bio zapušten, ali je u njemu vladala topla kućna atmosfera. Bio je na desetak minuta hoda od moje garsonjere. Rekao mi je da je nadenuo ime restoranu

po Roz Niko, bivšoj robinji koja je na ulicama Nju Orleansa s pokretne tezge prodavala kafu sopstvene marke. Objasnio mi je i da je u daljem srodstvu s njom, po majčinoj liniji.

„Trebalo bi da vidiš neki grupni portret s porodičnih okupljanja. Liče na one grupne fotografije sa zasedanja Ujedinjenih nacija. Sve boje nam dobro stoje... Pa? Hoćeš li posao?“

Poletno sam klimnula posle čega smo se ponovo rukovali.

Moj život se nakon toga sveo na nekoliko blokova u Marinjiju. Ponekad bih skoknula do *Tremea* da čujem jednu od Tračininih prijateljica, Anželu Režan, koja je radila u Mezonu. Obilazila sam i antikvarnice i radnje s polovnom robom na Magazinu. Retko kad sam izlazila van granica tih četvrti. Prestala sam da posećujem Muzej umetnosti i Obudon park. Znam da zvuči čudno, ali činilo mi se da mogu da provedem čitav život u ovom gradu a da ne vidim vodu.

Tugovala sam. Skot je ipak bio moj prvi i jedini muškarac. Briznula bih u plač na najneočekivanijim mestima, u autobusu ili usred pranja zuba. Buđenje posle dugog sna u zamračenoj spavaćoj sobi uvek bi mi izmamilo suze. Nisam žalila samo za Skotom. Tugovala sam i za gotovo petnaest godina života provedenih u slušanju zajedljivih komentara i prekora. To je bio sav moj kapital. Nisam znala kako da učutkam taj kritički glas, koji je u Skotovom odsustvu nastavio da mi ukazuje na propuste i greške. *Zašto nisi išla u teretanu? Niko ne želi ženu od metar i po. Samo buljiš u televizor. Bila bi mnogo zgodnija kad bi se potrudila.* Pet Godina.

Svu energiju usmerila sam na posao. Ritam mi je odgo-varao. U ulici je samo kafe *Roz* služio doručak. Nismo nudili ništa naročito: jaja na sve načine, kobasice, tost, voće, jogurt, pecivo i kroasani. Ni ručak nije bio komplikovaniji. Spremali smo uglavnom supe i sendviče. Ako bi Del došla ranije i bila raspoložena za kuvanje, na jelovniku bi se našli

i bogata riblja čorba, gulaš od sočiva ili džambalaja*. Bila je bolja kuvarica nego kelnerica, ali nije mogla po čitav dan da sedi u kuhinji.

Radila sam samo četiri dana nedeljno, od devet ujutru do četiri po podne. Ponekad bih ostala duže, da nešto pojedem i prošetam s Vilom. Ako bi Tračina zakasnila, radila bih i za njenim stolovima. Nikad se nisam žalila. Radila sam bez predaha.

Više bih zaradila u popodnevnoj smeni, ali mi je jutarnja bila draža. Volela sam da gledam kako đubretari rano ujutru šmrkovima spiraju noćnu prljavštinu s pločnika i kako sunce boji stolove u patiju. Volela sam da punim vitrinu pecivom dok se kafa kuva, a supa vri. Volela sam da natenane brojim gotovinu tako što bih rasporedila novac po klimavim stolovima pored velikog izloga. Na poslu mi je bilo dobro, ali mi je povratak kući uvek donosio susret sa samoćom.

Život je poprimio ujednačen, pouzdan ritam: posao, kuća, čitanje, spavanje. Posao, kuća, čitanje, spavanje. Posao, bioskop, kuća, čitanje, spavanje. Nisam mogla da promenim ustaljeni životni ritam, iako sam znala da se to može učiniti i bez natčovečanskih napora.

Mislila sam da ću posle izvesnog vremena automatski početi da živim, pa čak i da se viđam s nekim. Nadala sam se da će osvanuti magični dan, kad će rana u mojoj duši zaceliti i kad ću prodisati punim plućima. Ponekad mi se činilo da čekam da neko upali svetlo. U jednom trenutku mi je palo na pamet da se vratim u školu, da bih dobila diplomu. Međutim, bila sam previše malodušna za takav poduhvat. Jurila sam ka sredovečnosti bez kočnica. Moja zdepasta šarena mačka Diksi, usvojena lualica, starila je rame uz rame sa mnom.

* Orig. *jambalaya* – kreolsko jelo od pirinča, s račićima, ostrigama, šunkom ili piletinom. (Prim. prev.)

„Govoriš da imaš debelu mačku, kao da je *ona* kriva zbog toga“, grdio me je Skot. „Nije došla debela u našu kuću. Ti si je nagojila.“

Skot nije padao na Diksi i njeno neprestano grebanje za hranu. Mene je obrađivala sve dok ne bih popustila. A uvek bi me obrlatila. Uspevala je zato što nisam imala petlje. Verovatno sam iz istog razloga toliko dugo trpela Skota. Trebalo mi je dosta vremena da shvatim da ne pije zbog mene i da ga ne mogu sprečiti da pije. Nikad se nisam oslobodila utiska da sam mogla da ga spasem da sam se samo potrudila.

Možda bi sve bilo drugačije da sam rodila bebu koju je hteo. Nikad mu nisam rekla koliko mi je laknulo kad sam saznala da ne mogu da imam decu. Opcija nam je bila surogat-majka, ali za nas je bila previše skupa. Skot, na svu sreću, nije bio zagrejan za usvajanje. Istina je da nikad nisam poželela da budem majka. Ipak sam se nadala da ću pronaći životnu svrhu, nešto što bi zauzelo prostor ispunjen žudnjom za porodom.

Vil mi je, nekoliko meseci nakon što sam počela da radim u kafeu, mnogo pre no što mu je Tračina ukrala srce, nagovestio da može da nabavi karte za džez festival, za svirku koju sam stvarno želela da slušam. Isprva sam pomislila da će mi posle toga reći i ime devojke za koju će ih nabaviti. Ispostavilo se da je želeo da ide sa mnom. Uspaničila sam se zbog neočekivanog poziva.

„Da li me... pitaš da izađem s tobom?“

„Pa... da.“ Na trenutak sam pomislila da sam videla povrednost u njegovim očima. „Prvi red, Kesi. Hajde, pokreni se. Imaćeš dobar izgovor za oblačenje haljine. Mislim da te nikad nisam video u haljini.“

Znala sam da moram da sasečem udvaranje u korenu. Nisam mogla da izlazim. Nisam mogla da izlazim s *njim*, mojim *poslodavcem*. Nisam htela da izgubim posao koji mi se sviđa, zbog muškarca koji će, kad provede izvesno vreme sa mnom, shvatiti koliko sam nezanimljiva. Vil je, ako ćemo pošteno, bio daleko iznad moje lige. Paralizovala sam se od straha, od same pomisli da ću ostati nasamo s njim van radnog okruženja.

„Nisi me video u haljini zato što je nemam.“

To, naravno, nije bilo tačno. Samo što nisam mogla da se zamislim u nekoj od njih. Vil je nekoliko sekundi ćutke bri-sao ruke o kecelju.

„Nije važno“, rekao je. „Mnogo ljudi bi htelo da vidi ovaj bend.“

„Vile, vidi. Mislim da sam zbog dugogodišnjeg braka s onom olupinom od muškarca postala neko s kim... ne вреди izlaziti.“ Zvučala sam kao drugorazredni psiholog s radija, u emisiji posle ponoći.

„To je lep način da se kaže: nije zbog tebe, već zbog mene.“

„Imaš pravo, i jeste zbog mene.“

Uхватила sam ga za podlakticu.

„Ne ostaje mi ništa drugo do da pitam drugu najzgodniju curu u restoranu“, našalio se.

A onda je to i učinio. Pitao je zanosnu Tračinu iz Teksarkane, s južnjačkim naglaskom i beskrajno dugim nogama. Imala je autističnog mlađeg brata i brinula se za njega svim srcem. Posedovala je više kaubojskih čizama no što će ikome ikad trebati. I volela je da radi u večernjoj smeni. Uvek je bila pomalo hladna prema meni, ali smo se, u osnovi, dobro slagale. Činilo mi se da je Vil srećan s njom. Osećala sam se dvostruko usamljenije no inače kad sam mu poželela laku noć, zato što sam znala da će prespavati kod Tračine, umesto na spratu, iznad kafea. Nisam bila ljubomorna. Kako bih